

ÖĞRENCİ

ADI:

SOYADI:

SINIFI: NO:

**ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ 7. SINIFLAR
2. DÖNEM 2. SINAV ÖRNEK SORULARI ****

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARISınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.**Haccin yapılışını özetler (Şeytan Taşlama, Tavaf, Vakfe, Sa'y, İhram)**

1. **Hac ile ilgili verilen kavramları haccin yapılış sırasını hatırlayıp doğru bir şekilde sıralayınız. (2 x 5=10 Puan)**
Önce niyet edilir ihrama girilir sonra vakfeye durulur ardından da şeytan taşlama, farz olan ziyaret tavafı ve sa'y yapılır.
SIRALAMA: İHRAM-VAKFE-ŞEYTAN TAŞLAMA-TAVAF-SA'Y
Her doğru sıralama ifadesi 2 puandır.
Not: Sıralama cümle biçiminde olabileceği gibi sözcük / sözcük grubu biçiminde de sıralanabilir.

Güzel ahlaki tutum ve davranışları örneklerle açıkla.

2. **Hz. Mevlânâ'ya ait verilen özdeyiş ve öğütleri değerlendiriniz.**

“ Yüzde ısrar etme, doksan da olur.

İnsan dediğin de noksan da olur.

Sakin büyüklenme, elde neler var.

Bir ben varım deme yoksan da olur.

Hatasız dost arayan dosttan da olur” (Hz.Mevlânâ)

a- Yukarıdaki özdeyişten çıkarılabilecek iki adet güzel davranış örneği yazınız. (5+5=10 puan)

Kibirlenmemek, alçakgönüllülük (tevazu), hoşgörü (kimsenin hatasız olmadığı), kanaatkârlık (razı olma, eldeki ile yetinme), kişileri olduğu gibi görme, kabul etme, övünmemek, ısrarcı olmamak vb.

* Verilen örnek cevaplardan iki tanesinin yazılması tam puan için yeterlidir. Örnek yanıt çerçevesinde yazılan benzer ifadeler de tam puanla değerlendirilecektir.

* Davranışların isimlerinin sadece parantez içindeki diğer ifade ediliş biçimlerinin yazımı da doğru kabul edilecektir.

- Şefkat ve merhamette güneş gibi ol
- Başkalarının kusurlarını örtmekte gece gibi ol
- Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol
- Tevazu ve alçakgönüllülükte toprak gibi ol (Hz. Mevlana)

Buna göre;

- Furkan'ın kışın soğuktan etkilenen hayvanlar için karton ve köpük gibi malzemelerden barınak yapması ve bunu sokak hayvanları için kullanması
- Hilal'in başka kişilerden arkadaşının özel hayatı ile ilgili duyduğu yanlış bilgiyi sınıfındaki kimse ile paylaşmaması
- Celal'in önemsiz bir konu hakkında arkadaşlarıyla tartışması ve kavga çıkarması
- Arhan'ın yeni aldığı ayakkabının markası, fiyatı vb. hakkında konuşup arkadaşları arasında hava atması, kendisinin çok özel olduğunu söylemesi

b- İsmi verilen öğrencilerden hangisi ya da hangileri Mevlânâ Hazretleri'nin öğütlerini doğru anlayıp uygulamıştır, yazınız. (2 x 5=10 puan)

Mevlânâ Hazretleri'nin öğütlerini doğru anlayıp uygulananlar; Furkan ve Hilal'dir.

* Verilen örnek cevapların her birinin **puan değeri 5**'tir.

Hz. Muhammed'in (SAV) peygamberlik yönüyle ilgili özelliklerini ayırt eder.

3. **Peygamberimiz(SAV)'in peygamberlik yönünü ifade eden özelliklerine iki örnek yazınız. (5+5=10 puan)**

- Allah'tan vahiy alması
 - Allah'tan aldığı vahyi tebliğ etmesi
 - Allah'ın gönderdiği peygamberlerin sonuncusu olması (HATEMÜ'L- ENBİYA)
 - Tüm insanlara peygamber olarak gönderilmesi (Evrensel olması)
- * Verilen örnek cevaplardan iki tanesinin yazılması tam puan için yeterlidir. Örnek yanıt çerçevesinde yazılan benzer ifadeler de tam puanla değerlendirilecektir.
- * İfadelerden bazıları yazılırken sadece parantez içindeki diğer ifade ediliş biçimlerinin yazımı da doğru kabul edilecektir.

Dinin farklı yorum biçimleri olabileceğinin farkına varır.

4. Din ve din anlayışı ile ilgili aşağıdaki soruları değerlendiriniz.

a) Din ve anlayışı arasındaki farklara birer adet örnek yazınız. (3+3=6 Puan)

Din: Din değişmez, Din vahye dayanır...

Din Anlayışı: Din anlayışı değişir, Din anlayışı ise insan kaynaklıdır...

* Verilen örnek cevaplardan birer tanesinin yazılması tam puan için yeterlidir. Örnek yanıt çerçevesinde yazılan benzer ifadeler de tam puanla değerlendirilecektir.

b) Dini yorumların farklılıklarının sebebinin ne olabileceğine iki örnek yazınız. (4+4=8 Puan)

İnsanın kişiliği, yapısı, düşüncesi, olaylara bakış açısı, tecrübesi, psikolojik durumu, içinde bulunduğu ortam ve kültür, gelenek görenekler, toplumsal olaylar, iklim ve coğrafi şartlar, toplumun ekonomik ve sosyolojik yapısı vb.

* Verilen örnek cevaplardan iki tanesinin yazılması tam puan için yeterlidir. Örnek yanıt çerçevesinde yazılan benzer ifadeler de tam puanla değerlendirilecektir.

İslam düşüncesinde ortaya çıkan yorum biçimlerini sınıflandırır.

5. **İslam düşüncesinde yorum biçimleri kaçaya ayrılır, yazınız. (9 Puan)**

İslam düşüncesinde yorum biçimleri üçe ayrılır. Bunlar;

1-İnançla ilgili (İtikadi)Yorumlar, 2-Fıkhi (İbadetlerle İlgili) Yorumlar, 3-Tasavvufi (Ahlâk ile İlgili) Yorumlar

* İslam düşüncesindeki yorum biçimlerinin her birinin **puan değeri 3**'tür. Örnek yanıt çerçevesinde yazılan benzer ifadeler de tam puanla değerlendirilecektir.

* İfadeler yazılırken sadece parantez içindeki diğer ifade ediliş biçimlerinin yazımı da doğru kabul edilecektir.

İslam düşüncesinde ortaya çıkan yorum biçimlerini sınıflandırır.

6. **Hanefilik,Şafilik,Malilik, Hanbelilik İslam düşüncesinde ortaya çıkan yorum biçimlerinden hangisine örnektir, yazınız (5 Puan)**

Fıkhi Yorumlar (İbadetle İlgili Yorumlar)

Sorunun Türkçe anlam karşılığı da doğru cevap kabul edilebilir.

Kültürümüzde etkili olan tasavvufi yorumları ayırt eder

7. **Tasavvufi yorum ne demektir? Bir örnek vererek yazınız. (10 Puan)**

Dinin ahlâk ile ilgili yorumlarıdır. İnsanın iyi bir insan ve iyi bir kul olma yolundaki eğitim ve gelişim sürecini ortaya koyar. Mevlevilik, Yesevilik, Kadirilik, Nakşibendilik ve Alevilik-Bektaşilik bu yorum biçimine örnektir.

*Tasavvufi yorumun tanımına ilişkin yazılan yanıtların **puan değeri 8**'dir. Tanımla ilgili örneğin **puan değeri 2**'dir. (Toplam 10 puan)

* Örnek yanıt çerçevesinde yazılan benzer ifadeler de tam puanla değerlendirilecektir.

* Örnek yanıtta yazılan örneklerden bir tanesinin yazılması tam puan için yeterlidir.

Kültürümüzde etkili olan tasavvufi yorumları ayırt eder

8. Mevlevilik nedir? Kısaca bilgi veriniz. (10 Puan)

Mevlana Celaleddin Rumi'nin görüşleri çerçevesinde oluşmuş tasavvufi yorumdur. İnsan ve Allah sevgisi temelidir. Mevlevilikte yapılan özel sema töreni vardır ve bu tören insanın "Kâmil İnsan" olma yolculuğunun özetidir.

* Her doğru tanımlayıcı cümle tam puandır.

* Sadece Hz.Mevlânâ, sema, sevgi vb. gibi tek başına yazılan eksik cevaplar yakın cevap olarak kabul edilecektir. Yakın her cevap 5 puandır.

Alevilik-Bektaşilik ile ilgili temel kavram ve erkanları ayırt eder

9. Alevilik-Bektaşilik ile ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Alevilik-Bektaşilik nedir? Kısaca bilgi veriniz. (6 Puan)

Hız.Peygamber(SAV) ve onun soyundan gelenleri sevenlerin özellikle Hz.Ali'nin taraftarı olanların oluşturduğu tasavvufi yorumdur. Alevilikte Ehl-i Beyt sevgisi, On iki İmam, semah, Cem gibi temeller, Musahiplik, Razılık ve Kul hakkının sorulması gibi uygulamalar, dualar, Dedelik gibi bir makam, Hızır ve Muharrem orucu vardır. Ayrıca onlara özel Cemevi denen ibadet yerleri vardır. Sevgi, hoşgörü temeline dayanır.

Her bir doğru tanımlayıcı cevap cümlesi tam puandır.

Hız.Ali'yi seven, Oniki İmam, Ehl-i Beyt sevgisi, Cemevi, dede gibi eksik yazılan cümleler veya tek yazılan kelimeler yakın cevap kabul edilir. Yakın cevap 3 puandır

b) Alevilik-Bektaşilikte yer alan Musahiplik uygulamasının temelinde Peygamberimiz (SAV)'in hangi uygulaması esas alınmıştır? Kısaca bilgi veriniz (6 Puan)

Musahiplik: Yol kardeşliğidir. Alevilikte birbirlerini kardeş seçen kimseler ömür boyu kardeş olup birbirlerine destek olacaklarını belirtirler. Musahiplik Peygamberimiz(SAV)'in Medine'de Ensar ve Muhacir'i birbiri ile kardeş ilan etmesi uygulamasını esas alır.

Her doğru tanım cümlesi tam puandır

Yakın cevap : Din kardeşliği, kardeşlik gibi cevaplardır. Bu cevaplar 3 puandır.

ESKİŞEHİR

** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan İl Zümre Öğretmenler Kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan senaryolardan 2. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.